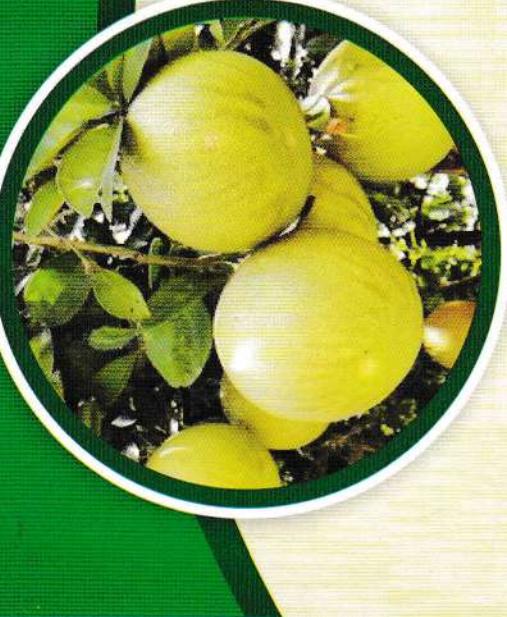

বাতাবিলেষ্ণ উৎপন্ন জাত ও উৎপাদন প্রযুক্তি

বাবির বাতাবিলেষ্ণ-৫

গামোসিস
অঙ্গুষ্ঠি শাখা

গামোসিস
অঙ্গুষ্ঠি শাখা

৪। গামোসিস
বোগ প্রতিয়াবী কঠিনত ব্যবহার করা এবং
বৰ্ষাৰ আগে ও পৱে কানে বৰ্ণাপেষ্টেৰ
যোগে দেখা। গামোসিস মাটি ত
মেটাঞ্চিল+মেনকেডেৰ
গোল্ড এম জেড ৭২ ডার্ভুটপি) দিয়ে মাটি
শৈবান করা।

৫। লেবুর লাল মাকড়ি

মাকড়ি লাশক এবাবেকটিন/থ্রোপাগাইট/লুফেনিউরণ/ সালফার অণ্ডমোদিত মাটিৰ
প্রযোগৰ ফুল অসাৰ সময় এবং বিতীয়ৰাৰ
ফুল মাৰ্বেল আকৰণ হওয়াৰ পৰ অথবা কৃষি
বিশেষজ্ঞৰ পৰামৰ্শত গাছে স্প্রে কৰতে
হবে।

৬। লাইট্রোজেল ঘাটতি ও প্রতিকাৰ

বাবসনেভেন গচ্ছ প্রতি ২০০-৩০০ প্রাণ
ইউরিয়া প্রয়োগ কৰতে হবে। এছিল ৭
সেপ্টেম্বৰ মাসে ১৫ দিন আৰু ২-৩ বাৰ
পাতায় ০.৫% ইউরিয়া সারেৰ প্ৰেণ
(৫-১০ গ্রাম ইউরিয়া প্রতি লিটাৰ পানিতে
শিখাতে হবে) স্প্রে কৰেও নাইট্রোজেলোৰ
অভাৱ পূৰণ কৰা যাব।

৭। বোৰন ঘাটতি ও প্রতিকাৰ

বোৰনেৰ ঘাটতি মেকাবেলাৰ জন্য মাটিতে
জৈৱ পদাৰ্থ প্রয়োগ এবং গাছ প্রতি ৫-১০
গ্রাম বোৰন কৰাবোৰ কৰতে হবে।
১৫ দিন অভাৱৰ ২-৩ বাৰ ০.১% বোৰন
মুৰগ (১০ গ্রাম বোৰনৰ ১০ লিটাৰ পানিতে
বিশালতে হবে) স্প্রে কৰেও বোৰনেৰ অভাৱ
পূৰণ কৰা যাব।

৮। রচনায়

ড. শাহ মোঃ লাইফৰ বহুমান

ড. এম এছিদ এম বোৰহন উলিন উইয়া
বাটুন চন্দ্ৰ সৰকাৰ
ফৰমল আৰমেণ

সাইট্রাস গৰেবণা কেন্দ্ৰ

বাংলাদেশ কৃষি গবেষণা ইনসিটিউট
ভেটাপুৰ, সিলেট-৩১৫৬

বেঙ্গু প্রিন্টের্স ফোনঃ ০১৭৫৭-০৬৫২০১
ঠিঃ পুরুষবাজার, আৰাধু, ১৪২৮ বসদ
মোবাইলঃ ০১৭১১ ৯০৪-৯৬৪-০১৭৫৭-০৬৫২০১

“উদানতাঙ্কি ফসলেৰ গৰেবণা জোৰাবৰ্কৰণ ও চৰ এলাকাৰ
উদান ও মাঠ ফসলেৰ প্ৰযুক্তিৰ বিভাৰ” শীৰ্ষক প্ৰক্ৰিয়া

উপনৰে ৩-৪ টি ভাল রেখে গাছকে একটি সুন্দৰ কাৰ্যালয় দিতে
হবে। প্ৰতিবছৰ ফুল আহৰণেৰ পৰ ঘৰা, বোগ-পোকামাকড়
আকৰ্ষণ এবং আবাস্থিত ভাল (বিশেষ কৰে পানি তেড়িবিষ ডাল)
ছাটাই কৰতে হয়।

ফুল সংশোধন
ফুলেৰ উপৰিভাগ খসখসে থেকে পৰিবৰ্তিত হয়ে তেলতেলো ভাৱ
ধাৰণ কৰলে ফুল সংশোধন কৰা যাব।

ফুল সংশোধনৰ পৰিচয়
ফুল সংশোধন কৰাৰ পৰ প্ৰথমে ভাল ও ঝুটিপূৰ্ণ ফলাফলো পৃথক
কৰে ভাল ফুল ও ফলো আকৰণ অনুপাতে প্রেতিভ কৰে বাজাৰজো
কৰতে হবে।

১। লেবুৰ প্ৰাজন্মক

বোগাবাজাই, পোকামাকড় ও পৃষ্ঠা ঘাটতিজনিত সমস্যা ও সমাধান

২। সাইট্রাস লিফমাইন ও কাৰাকৰ
কাৰাকৰ আকৰ্ষণ ভাল ছাটাই কৰতে হবে ও কঠিন পাতায় যে কোণ
প্ৰবাহমান কীটোনশক (থ্রোয়োমেথেক্সা/ইনিভাক্সপ্রিট
হ্রাপ) অণ্ডমোদিত মাটাৰে
১০-১৫ দিন পৰণ পৰ ২-৩ বাৰ
অথবা কৃষি বিশেষজ্ঞৰ পৰামৰ্শত গাছে
স্প্রে কৰতে হবে।

৩। সাইট্রাস লিফমাইন ও কাৰাকৰ
কাৰাকৰ আকৰ্ষণ ভাল ছাটাই কৰতে হবে ও কোণ
প্ৰবাহমান কীটোনশক দিয়ে কোণ
হৰতে হবে। বৰ্ষা মেৰিয়ানৰ শুক্ৰ থেকে
শৈষ পৰ্যন্ত কোদ্দমিঙ্গ অথবা কপাৰ
অন্ডমোদিত মাটাৰে
পৰণৰ অথবা কৃষি বিশেষজ্ঞৰ পৰামৰ্শত
গাছে স্প্রে কৰতে হবে।

৪। সাইলিত বাগ ও ক্ৰিনিং
ক্ৰিনিং মৃত মাতৃগাছ থেকে সায়ন সংগ্ৰহ
কৰাত হবে ও বোগমুকুট দারা মোপন কৰতে
হবে। আকৰ্ষণ গাছ উন্মুক্ত পুড়িয়ে দেখাত
হবে। কঠিন পাতায় যে কোণ প্ৰবাহমান
কীটোনশক (থ্রোয়োমেথেক্সা/ইনিভাক্সপ্রিট
হ্রাপ) অণ্ডমোদিত মাটাৰে ১০-১৫ দিন
পৰণৰ ৩-৪ বাৰ অথবা কৃষি বিশেষজ্ঞৰ
পৰামৰ্শত গাছে স্প্রে কৰা।

ফুল এবং ফল অঙ্গুষ্ঠি শাখা

